

27 פברואר 2026

לכבוד:

אלי"ם קובי מרקוס

אלוף איתי אופיר

אלוף אבי בלוט

יועמ"ש אי"ש

הפרקליט הצבאי הראשי

מפקד פיקוד המרכז

באמצעות דואר אלקטרוני

הנדון: שימוש בסמכות העיכוב כאמצעי ענישה והפחדה, בניגוד לדין

סימוכין: פנייתנו מיום 5.1.2026

אנו שבות ופונות אליכם בדחיפות בעניין שבנדון.

1. כאמור בפנייתנו שבסימוכין, ארגוני זכויות אדם הפועלים בגדה המערבית עדים לשימוש שיטתי, יומיומי ועקבי בסמכות העיכוב על ידי חיילים – ללא עילה וללא תכלית חוקית. מכתבנו לא זכה לכל מענה. תרחיש העיכוב הבלתי חוקי של תושבים מוגנים, שלא למטרות המנויות בחוק ובניגוד לנהלים וההנחיות הרלוונטיים מתרחש שוב ושוב, תוך התעלמות מוחלטת של החיילים הפועלים בשטח מהוראות הדין.
2. העיכובים ממשיכים להתאפיין בשימוש באיזוק מכאיב, בכיסוי עיניים, בהחזקה בתנאים לא הולמים ולעיתים תוך הפעלת אלימות מכוונת או בתנאי התעללות של ממש.
3. נזכיר, כי בכל המקרים שהובאו בפנייתנו הקודמת ושיובאו להלן, העיכוב בוצע על ידי חיילים או מתנחלים במדים ללא עילה, בחלק ניכר מהמקרים - בעקבות דרישה או טענה בעלמא מצד מתנחלים. המעוכבים נאזקו באופן מכאיב ועיניהם כוסו. הם הוחזקו בבסיסים צבאיים בתנאים לא תנאים. לאחר שלילת חירות, השפלה והתעמרות זו שוחררו על ידי הצבא מבלי שהובאו בפני גורם חקירה בהעדר עילה לכך.
4. דוגמאות נוספות למקרים מתועדים של עיכוב בלתי חוקי, שאירעו מאז שלחנו את פנייתנו הקודמת.
5. ביום 26.12.2025 תועד עיכוב בלתי חוקי של שלושה תושבי רווין, מאזור סמוע, מיד לאחר שהגיעו לחלקתם החקלאית על מנת לבצע חריש. השלושה הוחזקו על ידי החיילים בבסיס צבאי משך כשלוש שעות ושוחררו מבלי שהובאו לחקירה, בלא כלום.
6. באותו יום עוכב גבר מבוגר על ידי חיילים ברכיז. הרקע לאירוע היה חיתוך גדר החלקה החקלאית המעובדת על ידו על ידי רבש"ץ ההתנחלות אביגיל. העילה הנטענת לעיכוב לא נמסרה. הנ"ל הוחזק בתנאים לא תנאים בבסיס צבאי משך למעלה מארבע שעות, ולבסוף שוחרר מבלי שהובא לחקירה, בלא כלום.
7. ביום 28.12.2025 תועד עיכוב של רועה צאן פלסטיני מקהילת פארסיה בצפון בקעת הירדן, בטענה שהחיילים קראו לו מרחוק בעת שהיה במרעה באמצעות מתנחל (שבעבר הורחק מקהילת הרועים בפארסיה באמצעות צו הרחקה), והוא לא התייצב בפניהם בהתאם לדרישת המתנחל. הרועה עוכב בביתו, בפני אשתו וילדיו. נאזק באזיקון פלסטיק כשידיו מאוחרי גבו ועיניו כוסו. הוא הוחזק במצב זה בנקודה הצבאית "ברווז" בבקעה משך כשש שעות ושוחרר בלא כלום, מבלי שנחקר.
8. ביום 29.12.2025 בשעה 8:30 עוכב מורה, תושב יטא, המלמד בבית הספר בסוסיא בדרך לבית הספר. הוא החוזק על ידי הצבא ושוחרר מספר שעות מאוחר יותר, מבלי שהובא בפני גורם חקירה.
9. ביום 5.1.2026 עוכב צעיר פלסטיני באדמות הריבת א-נבי, בטענה שאינו מתגורר במקום ועל כן אסור היה לו להכנס לאזור. הוא החוזק על ידי הצבא ושוחרר מספר שעות מאוחר יותר, מבלי שהובא בפני גורם חקירה.

10. ביום 7.1.2026 בשעה 12:00 עוכבו שני רועי צאן על ידי חיילים, בזמן מרעה באדמות ברדלה, אחד מהם קטיין. השניים לא הובאו לכל חקירה, הוחזקו על ידי הצבא בנקודה הצבאית "ברווז" במשך למעלה משלוש שעות ולבסוף שוחררו בלא כלום.
11. ביום 10.1.2026 שלושה תושבי חדידייה עוכבו על ידי הצבא בזמן שהחלו בחריש באדמות פרטיות. השלושה הוחזקו כשלוש שעות אזוקים באזיקוני פלסטיק, מחוץ לעמדת השמירה בנקודה הצבאית "ברווז", בתנאי קור קיצוניים. לבסוף שוחררו בלא כלום.
12. ביום 11.1.2026 תועדו שלושה אירועי עיכוב בלתי חוקיים בזירות שונות: בשעה 12:15 עוכב באזור דהריה עיתונאי שתיעד הריסת בתים. הוא שוחרר בשעה 23:00 בלילה, מבלי שהובא בפני גורמי חקירה, בלא כלום. בשעה 14:20 עוכבו אב ובנו תושבי אל-חדידייה בצפון בקעת הירדן. השניים היו בשטח מרעה כאשר מתנחל רכוב על טרקטורון ניסה להבריח את עדר הצאן. נטען כי הבן ניסה לחסום את דרכו של הטרקטורון מלעשות כן. המעוכבים הוחזקו כשמונה שעות בנקודה הצבאית "ברווז" ולבסוף שוחררו בלא כלום, מבלי שנחקרו. בשעה 19:30 עוכב תושב פלסטיני ברגיום עלי שבמסאפר יטא, לאחר שניסה להרחיק עדר מתנחלים מביתו. הוא שוחררו יותר מארבע שעות מאוחר יותר, מבלי שנחקר, בלא כלום.
13. ביום 12.1.2026 עוכב תושב פלסטיני בחאלת עמירה, לאחר התקלות עם מתנחלים. התושב שוחרר יותר מארבע שעות מאוחר יותר, בלא כלום.
14. ביום 16.1.2026 בשעה 12:25 עוכבו שלושה תושבי חווארה במספר יטא, בעקבות פלישה של מתנחל עם עדרו לאדמתם. הם שוחררו על ידי הצבא כארבע שעות מאוחר יותר, בלא כלום. באותו יום בשעה 11:00 בהריבת א-נבי, עוכב רועה צאן פלסטיני על ידי חיילים על רקע מפגש עם מתנחלים – רועים מחווה סמוכה. הוא שוחרר על ידי הצבא רק תשע שעות מאוחר יותר, מבלי שהובא בפני גורם חקירה, בלא כלום.
15. ביום 18.1.2026 בשעה 12:30 עוכבו שני תושבי אל חדידייה בבקעת הירדן על ידי חיילים, בהמשך ישיר לתקיפת חיילים עליהם בביתם. השניים נלקחו לנקודה הצבאית "ברווז" והוחזקו בחוץ ליד נקודת השמירה בתנאי קור קיצוניים, במשך כחמש שעות. לבסוף שוחררו על ידי הצבא, מבלי שהובאו בפני גורם חקירה, בלא כלום.
16. ביום 20.1.2026 בשעה 11:00 עוכבו שני פלסטינים תושבי מסאפר יטא, בעקבות תקיפת מתנחלים, חלקם במדים. המעוכבים הוחזקו על ידי הצבא למעלה משמונה וחצי שעות. לבסוף שוחררו על ידי הצבא מבלי שהובאו בפני גורם חקירה, בלא כלום.
17. ביום 25.1.2026 עוכב רועה צאן מאזור הכפר כיסאן. הרועה עוכב על ידי אנשים במדים שלא הזדהו, בעת שהיה עם העדר במרעה במרחק 200 מטרים מביתו. הוא שוחרר על ידי הצבא כשש שעות מאוחר יותר, מבלי שהובא בפני גורם חקירה, בלא כלום.
18. ביום 26.1.2026 בשעה 12:00 עוכב רועה צאן שרעה את עדרו באזור אל-חדידיה בצפון בקעת הירדן, לאחר שנחסם על ידי חבורת מתנחלים בזמן המרעה והותקף. הרועה הוחזק על ידי הצבא עד השעה 19:00 בערב, ושוחרר מבלי שהובא בפני גורם חקירה, בלא כלום.
19. ביום 29.1.2026 בשעה 9:30 בבוקר נעצר צעיר על ידי הצבא ליד רוויין, בעקבות פרובוקציית מתנחלים. הצעיר שוחרר לבסוף לקראת חצות הלילה, מבלי שהובא בפני גורם חקירה, בלא כלום. בו ביום, בוצעו שני עיכובים בלתי חוקיים נוספים באזורים אחרים: בשעה 11:30 עוכב תושב פלסטיני על ידי הצבא ברוגיום עלי, כאשר ניסה לבלום ניסיון של מתנחלים לגנוב צאן מביתו. הוא שוחרר לבסוף על ידי הצבא בשעה 19:00, מבלי שהובא בפני גורם חקירה, בלא כלום. בשעה 11:30 עוכבו שני תושבים פלסטינים בהריבת א-נבי בסמוך מאוד

לבתיים, בהמשך לאירוע בו היו מעורבים מתנחלים מהאזור. הם שוחררו על ידי הצבא בשעה 19:00 מבלי שהובאו בפני גורם חקירה, בלא כלום.

20. ביום 30.1.2026 בשעה 16:00 בערך עוכבו שני צעירים תושבי חי'וארה במסאפר יטא, בזמן שרעו את הצאן שלהם. הם הוחזקו על ידי הצבא במשך כשש שעות, ולבסוף שוחררו מבלי שהובאו בפני גורם חקירה, בלא כלום.

21. ביום 31.1.2026 עוכב צעיר תושב אל חדידייה בצפון בקעת הירדן. מתנחלים רעולי פנים תקפו את הצעיר במרעה, והובילו אותו להתנחלות הקרובה. אחרי למעלה משעה הגיעו שוטרי מג"ב וחיילים למקום. בשעה 13:45 עוכב על ידי הצבא ללא הסבר. הצעיר שוחרר לבסוף בשעה 19:00 בערב, מבלי שהובא בפני גורם חקירה, בלא כלום.

22. ביום 1.2.2026 עוכב תושב פארסייה בביתו בשעה 13:30. חיילים טענו כי מוקדם יותר באותו בוקר אותו רועה נכנס עם עדרו לשטח אש, על אף שהוא טען כי היה קרוב לכביש, במיקום מותר. הרועה נלקח לנקודה הצבאית "ברווז", ושוחרר על ידי הצבא במיקום מרוחק מביתו בשעה 16:40 לפנות ערב, מבלי שהובא בפני גורם חקירה, בלא כלום.

23. ביום 2.2.2026 תועדו שני מקרים של עיכוב בלתי חוקי. האירוע הראשון במספר יטא, החל בשעות הבוקר, בכך שמתנחלים הגיעו למטע הזיתים בחצר ביתה של משפחה פלסטינית. לאחר שבני המשפחה ניסו להרחיקם והזעיקו משטרה, הגיעו למקום חיילים ועיכבו את התושב ללא כל הסבר. התושב שעוכב נלקח על ידי הצבא, ושוחרר בשעה 14:40, מבלי שהובא בפני גורם חקירה, בלא כלום.

24. ביום 3.2.2026 בשעה 16:00 עוכב תושב חווארה (מסאפר יטא) בעקבות מקרה של התנכלות מתנחלים. הוא נלקח לבסיס צבאי ושוחרר על ידי הצבא לקראת השעה 20:00, מבלי שהובא בפני גורם חקירה, בלא כלום.

25. ביום 4.2.2026 בשעה 12:00 בצהריים עוכב תושב פלסטיני על ידי מתנחלים מחויילים באזור חלאווה. הוא שוחרר על ידי הצבא כארבע שעות מאוחר יותר, מבלי שהובא בפני גורם חקירה, בלא כלום.

26. עוד באותו יום, בשעה 12:40 בצהריים, עוכב רועה צאן באזור ח'שם א-דרג' מזרחה מאום אל חיר. הוא שוחרר על ידי הצבא למחרת, מבלי שהובא בפני גורם חקירה, בלא כלום.

27. ביום 6.2.2026 עוכבו שני צעירים תושבי ג'ינבה. מתנחל במדים, תושב מאחז באזור, לקח את השניים לחוות טליה, בהמשך הועברו לבסיס צבאי? השניים שוחררו כשלוש וחצי שעות מאוחר יותר, מבלי שהובאו בפני גורם חקירה, בלא כלום. עוד באותו יום דווח על עיכובם של שלושה חקלאים בחלקה חקלאית בבעלות פלסטינית פרטית באזור חלחול. העיכוב על ידי הצבא נעשה מיד לאחר תקיפת מתנחלים. השלושה שוחררו על ידי הצבא לאחר למעלה משעתיים, מבלי שהובאו בפני גורם חקירה, בלא כלום.

28. ביום 7.2.2026 ביצעו חיילים עיכוב שרירותי של תושב פלסטיני בסוסיא, בתוך שטח שנסגר לכניסת ישראלים, כאשר מתנחלים אלימים היו בתוך השטח. המעוכב שוחרר שלוש שעות מאוחר יותר על ידי הצבא, בלא כלום.

29. כאמור, מדובר בדוגמאות בלבד. אירועי העיכוב הבלתי חוקיים, שכל תכליתם התעללות או הפחדה מתועדים על ידינו, גם בעת כתיבת שורות אלה.

30. אנו חוזרים על הטענות שהובאו בהרחבה בפנייתנו שבסימוכין. על השימוש בסמכות לשלילת חירות באמצעות עיכוב ע"י חיילים חייב לעשות תוך הקפדה יתרה על הוראות הדין, הנהלים, והכללים המנחים

שנקבעו בפסיקה. אין לנצל ולעוות את הסמכות התחומה למטרת התעמרות, איום, או הפחדה. התנהלות רשויות הצבא בשטח עומדת בניגוד עקבי לחובות אלה.

לנוכח כל האמור נבקשכם לפעול כדלקמן:

- א. **לחדול מעיכוב של תושבים מוגנים שלא כדין.**
- ב. לפרסם לאלתר הנחייה כתובה ולפיה עיכוב יבוצע אך ורק לנוכח התקיימות אחת העילות הקבועות בצו, ובה יודגש האיסור החמור על שימוש בסמכות לשם ענישה או הרתעה. בין היתר, יודגש כי האשמות בעלמא לא יהוו עילה לעיכוב. **נבקשכם לפרט כיצד בכוונתכם להפיץ, להטמיע ולאכוף הנחייה זו**, לנוכח ההפרה הסדרתית של הוראות הדין.
- ג. לפרסם ולהפיץ הנחיה כתובה המחייבת חיילים העושים שימוש בסמכות העיכוב לדווח באופן מיידי על כל מקרה של עיכוב בן עשרים דקות או יותר, וכן על כל מקרה בו המעוכב נלקח לבסיס צבאי (ואינו מעוכב במקום). **נבקשכם לפרט כיצד בכוונתכם להפיץ, להטמיע ולאכוף הנחייה זו**. כן נבקש לקבל את העתקי דוחות העיכוב שמולאו בידי חיילים במסגרת הבאת מעוכבים לבסיסים, בחצי השנה האחרונה (במידת הצורך תוך השחרת פרטים).
- ד. לפרסם ולהפיץ הנחיה כתובה לפיה אין לקחת מעוכבים לבסיסי הצבא, אלא לשם הבאתם בפני גורם חקירה, עוד נבקשכם לפרסם או להעביר לידינו את פרטיהם של גורמי החקירה הנוכחים בבסיסים הצבאיים שאליהם מובאים מעוכבים (האם מדובר בגורמי משטרה או שירות הביטחון הכללי, דרגתם וכיוב').
- ה. לפרסם ולהפיץ הנחיה כתובה לפיה מעוכבים לא ייאזקו ועיניהם לא יכוסו. **נבקשכם לפרט כיצד בכוונתכם להפיץ, להטמיע ולאכוף הנחייה זו**.
- ו. לפרסם ולהפיץ הנחייה כתובה לפיה רכושם של מעוכבים ותעודות מזהות לא ייתפסו ולא יוחרמו ללא מקור סמכות עצמאי. **נבקשכם לפרט כיצד בכוונתכם להפיץ, להטמיע ולאכוף הנחייה זו**
- ז. לפרסם ולהפיץ הנחיה כתובה לפיה מעוכבים ישוחררו במקום שבו עוכבו, וככל שמדובר בשעת לילה - בביתם, ויורשו ליצור קשר עם בני משפחתם טרם השחרור. **נבקשכם לפרט כיצד בכוונתכם להפיץ, להטמיע ולאכוף הנחייה זו**.
- ח. להבטיח אפשרות לאיתור מעוכבים בזמן אמת, באמצעות מסירת פרטיו של איש קשר למטרה זו כן מתן מענה טלפוני בחמ"לים הצבאיים האזוריים ולפרסם את פרטי ההתקשרות עמם בעברית ובערבית.
- ט. לקבוע ולפרסם הנחייה שלפיה תערך ביקורת שבועית על דוחות בדבר עיכוב כאמור בס"ק ב', בנוגע לסיבת העיכוב, משך העיכוב ויתר תנאיו, על ידי גורם בכיר, לשם איתור וטיפול במקרים של חריגה מהוראות הדין. **נבקשכם לפרט כיצד בכוונתכם להפיץ, להטמיע ולאכוף הנחייה זו**.

לנוכח חשיבות הסוגייה וחומרת הפרות הדין שתיארנו לעיל, נבקש לקבל מענה בהקדם ככל הניתן.

בהתאם למענה שיתקבל נשקול את המשך צעדינו.

בברכה,

רעות שאער, עו"ד

ד"ר קמר משרקי-אסעד, עו"ד

האגודה לזכויות האזרח בישראל

חקל – ברית להגנה על זכויות אדם